

KÖSZÖNTÉSEK

**DR. KISS-RIGÓ LÁSZLÓ, SZEGED-CSANÁDI PÜSPÖK,
A GÁL FERENC FŐISKOLA NAGYKANCELLÁRJA**

*A Gyulai Felsőoktatás Napja 2019. 01. 30.
Gyula Tv felvételének anyaga*

Szeretettel köszöntöm Önöket, mivel hogy a „Repetitio est mater studiorum”, „Is-métlés a tudás anyja”. Rektor úr köszöntött minden jelenlévőt, de számomra és az első felszólalók számára utasításként adott műfaji megjelölés a köszöntés, tehát akkor én is köszöntök mindenkit és a következők is még köszönteni fognak mindenkit. Ennek eleget téve a Gyulai Felsőoktatás Napján szeretettel köszöntöm Gyula városát, azt a várost, amely annyit és olyan fontosnak tartja a tudomány, a kultúra, a felsőoktatás ügyét, színvonalának emelését és komoly áldozatokat is hoz ezért. Szeretettel köszön-töm mindazokat, akik részesei a gyulai felsőoktatásnak vagy azt bármilyen módon segítik, előmozdítják és szeretettel köszöntöm államtitkár urat, rektor urat, polgár-mester urat, a szervezőket és a konferencia minden vendégét.

De ha szabad, engedélyt kérek rektor úrtól egy kicsit hatáskörömet túllépni és nem-csak köszöntőt mondani, hanem néhány gondolatot megfogalmazni a konferenciával kapcsolatban, akkor ezt röviden megtenném. Először is eltűnődtem azon, hogy a cím egy nagyon furfangos megfogalmazás, akár egy szemantikai konferencia témája is lehetne, több módon is lehet ugyanis értelmezni. A szociális munka egyházi tanítása. Úgy is értelmezhetjük ezt, mint egyháznak, mint sok más intézménynek, vallásnak, világnézetnek, ideológiának, pártnak van konkrét elképzelése, tana, tanítása bizo-nyos kérdésekről. És akkor a témát úgy is felfoghatnánk, hogy mi az egyháznak a tanítása, a tana a szociális munkáról. De másképp is értelmezhetjük, a tanítást, mint egy folyamatot, oktatást, nevelés, képzés és akkor a szociális munkára való képzést, tanítást, oktatást az egyház hogyan végzi?

Én inkább ezt az utolsót tartanám lényegesnek, bár kiderül majd a konferencián, hogy melyik a helyes értelmezés, ezzel az utóbbival kapcsolatban szeretnék néhány megjegyzést tenni.

Az egyház nemcsak oktat, tanít sok minden más mellett a szociális területen is, hanem az egyház ezt a feladatot 2000 év óta végzi. Komoly tapasztalatot halmozott fel, mert amit ma szociális munkának, annak különböző területeinek nevezünk, azt az egyház alapításától kezdve kötelességszerűen végezte, csinálta, szolgálta és nemcsak a saját tagjai számára, hanem a mindenki, a társadalom tagjai szolgálatára, számá-
ra. Csak érdekességképpen mondom, hogy az egyházban indult ez Európában, még

a missziók, a gyarmatosítás idejében az úgynevezett harmadik világban, ezt ugyan később nevezték így. Amikor megjelent az európai civilizáció, tudjuk, hogy sok szempontból egy mélypontot jelentett az ottani, korábbi civilizációkhoz képest, de mégis sok szempontból a fejlődést segítette minden negatív vonatkozásával is. A lényeg az, hogy amikor az európai keresztények a misszió szándékával mentek ezekre a területekre, szintén nem a hitet próbálták propagálni, reklámozni, pláne kötelezővé tenni, hanem amit ma szociális munkának nevezünk, azt a szolgálatot végezték mindenféle kritérium nélkül a célzottak vonatkozásában. Magam is 10-től 14 éves koromig Indiában, régebben harmadik világnak nevezték, ma már messze nem az, volt módom iskolába járni és az iskola önkéntes csoportjával, a mindenki által gondolom jól ismert Teréz anyát, kalkuttai Teréz anyát segítettük hetente egyszer ilyen önkéntes csoportos munkával. Ez a 60-as évek közepe felé volt, ő még nem volt akkor annyira ismert, de ott saját magam is tapasztaltam, amit mindenki, aki ismeri az ő munkásságát, tudja, hogy amikor elhagyta engedéllyel a tanítással foglalkozó szerzetesrendjét, hogy az életét teljesen a szociális munkának nevezett területre koncentrálja, akkor egyáltalán nem tett különbséget, hogy valaki hindu, buddhista, parszi, muszlim vagy keresztény, hanem mindenkit segített, mindenkit. Haldoklókat vett fel az utcáról, és amikor ápolás közben vagy a halálra felkészítve – emberséges halálra felkészítve a személyeket – nem kérdezte meg, hogy valaki akar-e megkeresztelkedni, hanem a szolgálatot, a szolgálat kedvéért, az emberek kedvéért, tiszteletére végezte azt. És ez így volt!

Természetesen a társadalmak fejlődésével az állam többnyire mindenhol teljes felelősséget vállalt, akár demokráciákban, akár még diktatúrákban is, hogy más formákat ne említsek, azokért a feladatokért, amelyeket ma közszolgálatnak nevezünk. Van, ahol az állam is bekapcsolódott, felelősséget vállal, de kiegészítette azt, amit mondjuk az egyházak, ma már az egyházak és az alapítványok, civil szervezetek nem tudnak vagy nem voltak képesek elvégezni. Máshol kizárólagosságra törekedett és egyszerűen eltiltotta, lehetetlenné tette az egyházak ilyen jellegű feladatát, mint például a kommunista diktatúrákban, nálunk is '90 előtt. Máshol pedig egész jó arány van és kiegészítik egymást. Egy érdekes szempontot hadd említsek meg, nyilvánvaló, hogy az egyházban ez a szolgálat, ez a feladat, ez a munka alakult fokozatosan szakmává, tudománnyá és ez természetes, hogy ma már nem elég a jó szándék, az önkéntes hozzáállás minden pozitívumával együtt, ezt jól tudjuk, de azért érdekességképpen hadd jegyezzem meg, hogy ma már intézményes formában történik mindez természetesen, akár állami, akár más fenntartók esetében, de az egyháznak itt is van egy többlete. Léteznek országos egyházi karitatív szervezetek, akik szociális munkával, szolgálattal foglalkoznak, akik professzionális módon végzik ezt a feladatot. A Katolikus Egyházban például és más egyházak esetében is, van egy országos, van egy egyházmegyei szervezet, intézmény és van egy nem intézmény, hanem egy kis közösségen belül működő önkéntes, ha tetszik amatőr szolgálat. Ezt a plébániai egyes kis sejtkekben végzik egyesek, nem rendelkeznek szakmai, szükséges ismeretekkel, de amit tesznek, nem is azt helyettesíti, hanem pótolja. Olyasmit tesznek, ami röviden fogalmazva, a szociális

háló észrevétlen lyukait megszünteti, amit egyébként az intézmények nem is vennének észre vagy nem is lennének képesek megszüntetni.

Azzal a kérdéssel foglalkoznék egész röviden, hogy az egyházi felsőoktatás milyen módon végzi a szociális munka, a képzés, nevelés, oktatás ügyét. Nyilván fenntartótól függetlenül nincs két egyforma intézmény, amely ugyanazon módon, minőségben végezné a feladatát, függetlenül attól, hogy egyházi vagy nem egyházi. Sokszor úgy gondolják, hogy valamilyen plusz lehetőség, többlet van egyes fenntartó esetében, azért tudja jobban csinálni. Nyilvánvaló, hogy az amerikai egyetemeknek a gazdasági források rendelkezésre állása szempontjából, a pénzügyi források rendelkezésre állása szempontjából sokkal magasabb, több lehetőségük van. De az egyházban is, a rendszerváltás kezdete óta nagyon sokan feltették a kérdést nem értvén vagy nem ismervén a választ. Jó az, hogy az egyház hitoktat, mert a párttitkárok, a korábbiak nem tudják elvégezni, de mondjuk az angoltanítás, mi abban a nagy kunszt. Aki korábban orosz tanított egy rövid gyorstalpalóval elkezd angolt tanítani és működik elvileg. Azt viszont nem értették, hogy a szociális munka területén, ahol egyértelműek a feladatok és az eszközök, hát hogy azt hogyan lehet másképpen csinálni. Miért és mit akar az egyház, miben más? A köznevelésben is feltették a kérdést, hogy egy matematikát például egy egyházi intézményben hogy lehet másként tanítani, mint egy helyes, adott módon, és miért akarja az egyház azt, hogy egy intézményben a természettudományt lehetőleg tudatos, értelmes, hívő emberek tanítsák. Nem azért, mert ők jó szakemberek szükségszerűen, elkötelezettebbek. De akkor mi a többlet, mi a plusz vagy miben más? Már sok konferencián az elmúlt 30 évben ezt a példát elmondtam, talán lehet, hogy néhányan már hallották a jelenlévők közül is. De nagyon egyszerű, mondjuk konkrétan a konferenciánk témájához kapcsolódva, az egyházak, a felsőoktatásban a szociális képzést hogyan végzik, miben mások? Először is tisztázzuk, hogy nem anyagi többlettel rendelkeznek az egyházak, nem is a hivatásbeli elkötelezettség több, mert ilyen látunk minden intézményben, nagyon szép, hihetetlen pozitív példákat látunk a hivatástudatról, elkötelezettségről, önzetlen szolgálatról, amit úgy szoktak a köznyelven mondani, hogy nemcsak pénzért csinálja az ember. Ehhez nem kell egyházi intézmény tagjának lenni, vagy egyházhoz tartozni. De van egy sajátosan más, én úgy nevezem, hogy objektív többlet, ami nem bennünket, egyháziakat minősít, ez nem a mi érdemünk, semmi felsőbbrendűségi érzéshez végképp nem jogosít fel, de mi ez.

Ezt úgy fogalmaznám meg, hogy egy olyan objektív többlet eszköz, amivel más nem rendelkezik. Csak egy durva analóg példát hozzak, mondjuk a fizikában természetesen egy fizikus, aki már ismeri a mikroszkópot, az jobban megismeri a valóságot a mikrovilág szintjén; aki rendelkezik távcsővel, akármilyen modernnel is, az nyilván többlet eszközzel rendelkezik a makrovilág megismerésében. Ehhez persze sok más is kell, de most ebbe ne menjünk bele. Ilyen értelemben az egyház rendelkezik egy objektív többlet eszközzel. Hogy a szempontja, a nézőpontja nemcsak a valóság egy szeletét, hanem az egészét átlátja. Madárként azt is mondhatnám, nem azt, hogy az egyház mindent tud, hanem képes arra, hogy bizonyos kérdéseket, amelyeket az

emberi tudás, tapasztalat, tudomány fényében egyre inkább fejlődésben látunk, azt egy más, madártávlatból lássa. Hogy mit értek ezen? Erre pedig hadd hozzak egy ószövetségi példát. Mindannyian ismerik Mózes alakját. A Bibliában az egyik legismertebb személyiség mind az Ószövetségben, mind az Újszövetségben, a keresztény egyházakban. Az Újszövetségben is sokszor utalnak rá. Érdekes összefoglalást olvasunk az Újszövetség egyik iratában az ő életéről, tudatos szimbolikával három egyenlő 40 éves szakaszra osztja a szerző az életét. Az első 40 év Mózes személyét, körülményeit írja le, amit mindenki ismeri nagyjából az általános műveltség alapján. Az első 40 év azzal telik, hogy Mózes felnőtt Egyiptomban, egyiptomi módon nevelik és a 40 éves kora környékén ráébred az identitására, nem a mai értelemben véve, ahogy szokták alkalmazni, a nemzeti hovatartozásra, hogy tudniillik ő nem egyiptomi, hanem ő a választott nép, a zsidó nép tagja és megsajnálja őket, látja, hogy micsoda elnyomásban, milyen szolga, rabszolgasorban, – a fiú gyermekeket halálra ítélik eleve – élnek, és megsajnálja őket, a humanizmus legőszintébb megnyilvánulásaival együtt érez, szolidáris velük, és egy bátor döntést hoz. A saját egzisztenciáját háttérbe helyezi, hogy segítsen ezen a népen és egy adott alkalommal, amikor egy munkahajcsár, vezető megüti a honfitársát, egy rabszolgát, akkor fizikailag is fellép, megöli, agyonüti az illetőt. És úgy gondolja, hogy végre ez az elnyomott nép észreveszi, hogy végre van egy vezetőnk, akihez csatlakozhatunk, majd az ő segítségével sikerül legyőzni a rabszolgaságot.

Ez egy pozitív hozzáállás, amikor a humanizmus, az emberi jóérzés, a szolidaritás, a valódi emberi értékek mentén cselekszik valaki. Azt mondhatnám, hogy ez az ateista humanizmus – most ezt a szót nem pejoratív értelemben mondom –, de igazából nem vezet sikerre, mert nem az történik, hogy akkor tényleg hálásan mögé állnak és felszabadítja őket, hanem pont ellene fordulnak, és feljelentik őt, és nem hogy ezt a népet minden jó szándékkal sikerülne megszabadítani, hanem nagyon hamar kiég ebben a szociális tevékenység végzésében, és elmenekül, így kudarcba fullad az egész. Ez az egyik szemlélet minden pozitív szándékával és csúcsteljesítményével, áldozatvállalásával együtt.

A másik, amikor a második 40 év végén van egy érdekes élménye, amikor egy hangot hall. Isten szól hozzá, a csipkebokorban, a szimbolikus leírást ismerjük mindannyian. Azt mondja, hogy Isten üzen neki. Én, mármint Isten, néztem le a földre, és látom a népem szenvedését, én érzek velük együtt, én vagyok velük szolidáris, én sajnálom őket, én vagyok nyugalommal irántuk, én akarok segíteni rajtuk. Menj és szabadítsd ki őket és erre azt mondja, hogy ezt már egyszer megpróbáltuk, nem jött össze, de azt mondja, hogy ez mind nagyon szép, de most nem csupán a te személyedről van szó, hanem az én nevemben menj, az én szempontjaim szerint cselekedj, és elmegy, pedig nem nagyon akar. Ilyen szempontból Isten szemével, a Teremtő szemével nézve a valóságot sokkal szélesebb perspektívában látva, még több szenvedés és frusztráció árán, de sikerül ezt a népet felszabadítani és a szabadságra elvezetni. Mózes az első 40 év végén az, amivel minden jó szándékú ember, minden jó emberi,

humánus, humanista módon, a humanizmus területén, azt megvalósítva tud tenni sok mindent, nagyon szép dolgokat, de van egy objektív többlet, ha ugyanezt a Teremtő szemszögéből, végtelen perspektívájából látva és az ő küldetésében végzi. Ez egy nagy különbség, ezt nyilván azok tapasztalják, akik vele kapcsolatban vannak. Ezért nem lehetünk sem nagyképűek, semmilyen szempontból nem a mi érdemünk. És azt se mondom, hogy ezt mindig használják az egyháziak, az egyházközösség tagjai és az intézményei. Ez egy olyan pozitívum – a konferencia arra is alkalmas –, amit tudatosítanunk kell az egyháziakban, hogy ez egy többlet, amit alkalmaznunk kellene, tőlünk függetlenül adottságként megvannak. És ennek ráadásul van egy-két pozitív hozadéka is.

Az egyik kicsit aktualizálható környezetünkre, a mai társadalmunk életére, és az ideológiákra. Az egyik, hogy itt nem az számít elsősorban, hogy valaki szegény, gazdag, rokonszenves, ellenszenves, műveletlen, művelt, fiatal, öreg, hanem az emberi személy méltósága, az tiszteletet érdemel egyformán, minden esetben. Ezt ugyan mindenki hangoztatja az úgynevezett modern demokráciákban, de a gyakorlatban nem mindig sikerül megvalósítani, mert nincs mögötte tartalom. Miért van ez? Egyedül a kinyilatkoztatás alapján mondja a hívő ember, hogy nem azért kell valakit segítenem, valakivel szolidaritást éreznem, mert számomra rokonszenves, nem az érzelmek alapján, nem is az igazságérzet alapján, hogy ezt megköveteli az igazságosság. Ezt szavakban, mindenki kész erre persze, akiben igazi emberi érzések vannak, hanem ezentúl az igazi nyomaték, az igazi motiváció az, hogy Isten szemében minden ember egyenlő személyi méltósággal rendelkezik. És nemcsak azokat kell segítenünk, akik rokonszenvesek nekünk, hanem kivétel nélkül mindenkit.

Ebben pedig egy érdekes dolog az, hogy az az eredmény, hogy aki így tudja végezni a munkáját, amit mindenki más el tud végezni, szakszerűség, dedikáció, odaadás, hivatástudat, sok minden szükséges, de aki ilyen szemlélettel végezni a munkáját, az komoly védelmet kap a kiegész ellen is.

Mózes nagyon hamar kiégett az első nekifutáskor és nagyon sokszor kiégett volna a második nekifutáskor is. Ismerjük, hogy hányszor megunt az egészet, hányszor imádkozott Istenhez azért, hogy pusztítsa el ezt a népet és őt meg hagyja békén, de mégis továbbment, mert erőt kapott, forrást valamilyen módon és ez a kiegész többek között sok minden más területről rengeteg frusztrációs élmény és a pozitív feedback hiány miatt szokott bekövetkezni. Hát erről nálam sokkal többet tudnak mondani itt a jelenlévők egy-egy konkrét területre vonatkozóan, de ennek ellenére a kiegész ellen nagyon sok terápia, módszer van, tudjuk, de ez egy adottság, amely a hívő közösség intézményei és annak személyei számára, akik ott dolgoznak. Ezekkel a gondolatokkal, kicsit túllépve a megszabott műfaji korlátot, köszöntést, kívánok mindenkinek nagyon sikeres konferenciát.

**FÜLÖP ATTILA,
SZOCIÁLIS ÜGYEKÉRT ÉS TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSÉRT
FELELŐS ÁLLAMTITKÁR, EMMI**

Tisztelt Püspök Atya! Tisztelt Rektor Úr! Tisztelt Polgármester Úr! Képviselő Úr! Tisztelt Világi Vezetők, Intézményvezetők és tisztelt jelenlévők!

Először is nagyon szépen köszönöm Rektor Úrnak és Gyula városnak, hogy itt ezt a napot, a délelőttöt, a délutánt a szociális, gyerekvédelmi témának szánták. Azt gondolom, hogy megérdemli ez a terület, hogy többet beszéljünk róla, másrészt van egy pár hálátlan dolog a világban és az életben.

Egy ilyen köszöntőbe bűjtatott püspöki prédikáció után megpróbálni fenntartani az érdeklődésnek a leghalványabb szikráját, az nem egy hálás dolog, ezért röviden próbálok meg én is elmondani egy pár mondatot és nem meglepő módon természetesen a magam szemszögéből, az állam, a kormányzat szemszögéből. Pontosan azt a kérdést, ami egyre többször feltevődik az elmúlt években, hogy az egyháznak, az egyházi intézményeknek a szociális területen, a gyermekvédelmi területen milyen jogosultsága van, vagy az állam milyen támogatásban részesítse az egyháznak az ilyen típusú törekvését. És ha lehet, akkor időben és térben egy távolabbi segítséget hívnék most ide.

Sankt Gallenben van a bencéseknek egy nagyon fontos könyvtára, talán a legfontosabb könyvtára. Őriznek ott egy pergamentekercset, amely két évvel ezelőtt elég nagy visszhangot kapott már, mert akkor volt Szent Márton emlékéve. Ezen a tekercsen, ez egy 9. századi tekercs, az egyik oldalán Szent Márton élete van összesűrítve, a másik oldalán viszont van egy alaprajz egy akkori kolostorról. Ez nagyjából azoknak az évszázadoknak az egyetlen épen fennmaradt kolostor alaprajza és a kolostorban természetesen minden megtalálható, ami akkor kellett, van templom, konyha, istálló, ami hozzátartozott, de amit most szeretnék mondani, a novíciusoknak a helye, a novíciusok lakhelye mellett közvetlenül nem templom volt, nem konyha volt, hanem betegápolási házak voltak azoknak, akik rászorultak, azoknak a novíciusoknak, az új jelölteknek ugyanúgy hivatásszerűen a rászorulókról gondoskodniuk kellett. Ez valamikor a 800-as évek voltak. Akkor még kiforrott államrendszerről, kiforrott jogszabályalkotásról nehezen lehetett beszélni. Azt gondolom, hogy ez is egy jó példa arra, ami az előbb is elhangzott, hogy az egyháznak a szociális feladatvállalása az nem újkori, állami jogszabályokból adódó kötelezettség, hanem évezredek szolgálatának a természetes folytatása. Az évszázados, évezredek szolgálatnak természetes folytatása az, hogy az egyházak szociális területen, gyermekvédelmi területen ma is jelen vannak és ma is munkát végeznek. Ráadásul azt gondolom, hogy azt is fontos megemlíteni, hogyha az intézményfenntartó struktúrát nézzük, Magyarországon ez alapvetően azt jelenti, hogy van az állam, van az egyház, az önkormányzat és a civil szféra. Alapvetően ez a négy intézményfenntartó látja el a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokat. Szóval, hogy ezek közül az egyház, a lelkiiségével, a lelkiiségét tekintve

mégis csak nagyon sokat tud hozzátenni ahhoz, hogy az intézményben eltöltött napok vagy a szociális rászorultságban eltöltött napok ne csak túlélendő napok legyenek, hanem valóban lelkeséggel megtöltött napok legyenek. Magyarországon ma azt tudom mondani, hogy a szociális szakellátásban 20% az egyháznak a fenntartói aránya, a gyermekvédelemben ennél jóval nagyobb, közel 40%, 38%. Tehát ott a gyermekvédelemben az egyházi fenntartói arány kifejezetten magasnak mondható. Az alapszolgáltatásoknál ugye az egyház nem nagyon van jelen, alapvetően önkormányzati feladat mind a szociális, mind a gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében, úgyhogy én most ettől eltekintenék. Mégis csak rendkívüli fontosnak tartom, hogy van egy stabil intézményi rendszere az egyházaknak. Ha pedig van stabil intézményrendszere, akkor az rendkívül fontos, hogy azok, akik ebben az intézményrendszerben dolgozni fognak, azok olyan képzésen, olyan oktatáson és olyan felsőoktatási képzésen menjenek keresztül, amelyik aztán majd hivatásszerűen tudja szolgálni az ő munkájukat a következő intézményekben. Ezért rettentő fontosnak tartom, hogy ez a fajta, ha szabad így mondani gyulai kezdeményezés, vagy know-how, ez minél több területen és minél több helyen nyerjen teret magának. Minél többet kívánom, hogy tudjunk beszélni az egyházaknak felsőoktatásban, szociális területen végzett tevékenységéről. Az pedig, hogy ma különösen a gyermekvédelem áll a központban, azt a magam részéről külön is köszönöm és nagyon örülök neki. Egyrészt azért, mert ugye a gyermekvédelemben ma mégis csak 23.000 magyar gyermek él, akár az utógondozást is beleértve. Sokszor azt mondjuk, hogy az utógondozottak és a 18 év alatti gyermekeknek az ügye, akiket kiemelnek egy családból, sokszor, sokan egy plakátkampány keretében maximum sajnálatukat kifejezik, de igazából nem érzik át azt, hogy ezért lehetne tenni valamit, pedig 23.000 gyermek azt gondolom, hogy Gyula városhoz is mérhető, vagy ha ennél egy kicsit kevesebb is, de azért egy Makó nagyságrendű városnak a lakosságát jelenti. Szerintem erről a témáról nem lehet eleget beszélni. Nagyon nem mindegy, hogy ennek a 23. 000 gyermeknek mi lesz a jövője, és ha ők felnőttek lesznek, akkor az ő gyermekeiknek mi lesz a jövője? Hogy megtaláljuk-e nekik a társadalomban az őket megillető, egyébként jövedelemkereső és családi életet biztosító helyet, vagy ne adj' Isten majd az ő gyermekeik is a gyermekvédelem segítségére szorulnak. Én azt gondolom, hogy az a legfontosabb kérdés, amikor a gyermekvédelemről beszélünk, és ezért is kezdtük el tavaly azt a „Befogadlak” elnevezésű nevelőszülői kampányprogramot, amely pont erre próbálja meg ráirányítani a figyelmet. Szeretnénk ezen a programon keresztül mind a szociális, mind a gyermekvédelem területén végzők munkáját, megbecsültségét minél inkább a társadalom számára elismertté, megismertté tenni. Szeretnénk, hogy ha azt a munkát, ami akár egy intézményben, egy otthonban vagy egy nevelőszülőnél folyik, azt minél többen látnák és ismernék. Hogy az nemcsak annak a gyermeknek, nemcsak a vér szerinti családnak, hanem egész közösségeknek, városoknak, falvaknak a javát és a lehetőségeiknek a bővítését szolgálja. Ez az elsődleges célunk ezzel és természetesen szeretnénk azt, hogy minél többen, akik hivatást érznek ezért a területért, azok lehetőség szerint jelentkezzenek. Ezért pedig a szakmát

fejlesztendő, jövőre bevezettük azt a nevelőszülői GYED elnevezésű családtámogatási támogatást, amely azt foglalja magában, hogy jövő évtől minden 2 éves kor alatt ott-hon nevelt gyermeket nevelő nevelőszülő esetében jogosult lesz ugyanúgy a GYED-re, mint ahogy egyébként más családokat eddig is megillette.

Én még egyszer szeretném nagyon megköszöni, hogy a gyermekvédelemről itt lehet ma közösen gondolkozni. Mindenkinek nagyon jó konferenciát kívánok és őszintén kívánom, hogy a gyermekvédelemért és a szociális területén minél inkább az ott dolgozók megerősítéséért közösen próbáljunk meg mindent megtenni. Köszönöm a figyelmet!

DR. GÖRGÉNYI ERNŐ, POLGÁRMESTER, GYULA VÁROS

Mélyen Tisztelt Vendégeink! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mélyen Tisztelt Püspök Úr, Államtitkár Úr! Képviselő Úr, Főigazgató, Rektor Úr!

Nagy szeretettel köszöntöm kedves mindnyájukat a házigazda, Gyula Város Önkormányzata nevében. Igazán megtisztelő, hogy Püspök Atya és Államtitkár Úr elvállalták felkérésünk alapján a személyes részvételt, ezzel is rangot adva a mai konferenciának, amely rendkívül fontos számunkra, hiszen büszkék vagyunk a gyulai felsőoktatásra.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A nap mottója is Einsteinól származik, ezért engedjék meg, hogy magam is tőle idézek egy bölcsességet, ami úgy gondolom, illik a mai naphoz. Így szól: „Tanulj a tegnaptól, élj a mának és reménykedj a holnapban!”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A gyulai felsőoktatás megalapozói is erről a hozzáállásról tettek tanúbizonyosságot annak idején. Tisztában voltak vele, hogy a vidéki felsőoktatás, a nagy egyetemi városokon kívül hátrányos helyzetben van. Ez azóta sem nagyon változott. Így mindenképpen csak olyan intézményben és csak olyan képzésekben szabad gondolkodni, amelyeknek Gyulán van létjogosultsága, amelyeknek gyökerei mélyen eresztették száraikat a helyi társadalomban. Az alapítók megtalálták azt a szakirányt, melynek stúdiukai mélyen gyökereszkedtek a helyi társadalomban, amelyeket rá lehetett építeni a helyi tudásbázisra.

A Gyulai Egészségügyi Főiskola 1993-as indítását megelőzően olyan, ma is méltán nagyra becsült gyulai személyiségek végezték az előkészítő munkát, mint a kórház akkori vezetői, Dr. Szepesvári Elemér, Dr. Kander Zoltán, országgyűlési képviselőnk akkor még orvos igazgatóként, Dr. Kovács József vagy éppen Dr. Pintér Miklós professzor vagy a főiskola első vezetője Dr. Dankó Miklós. És az, hogy ma itt vagyunk, több mint negyedszázad elteltével, mutatja, hogy a kezdeményezés életképesnek bizonyult Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Bár voltak hullámvölgyek és hullámhegyek, mégis 2001-től sikerült a szakokat tovább bővíteni, lerakni a szociális munka és az egészségturizmus alapjait.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ahogy tehát Einstein is fogalmazott, tanulhatunk a tegnaptól. A szociális gondoskodás Gyulán, hasonlóan az ápolóképzéshez, nagyon nagy hagyományokkal bír. Ne csodálkozzunk ezen, hiszen ha egy városban olyan emberek voltak meghatározóak a történelmi múltban, mint Gróf Wenckheim Krisztina, aki a saját esküvőjén is másokra gondolt és 100.000 Ft-os alapítványt hozott létre egy árvaház megalapítására. Nos az sokáig nyomot hagy egy település szellemiségén, és ha már gyermekvédelmi konferencián vagyunk, hadd emlékezzek meg arról is, hogy Wenckheim Krisztina az ország leggazdagabb árvája gyámja nem más volt, mint Göndöcs Benedek gyulai plébános és pusztaszeri apát, akinek keresztény tanítása jó termő talajra hullott Wenckheim Krisztina szívében, és így Wenckheim Krisztina élete is a jótékonyság és a rászorulókat segítésének történeteként is megfogalmazható.

De Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nem volt példa nélkül álló az ő élete, hiszen városunkban a kollektív emlékezet a mai napig is őrzi Boldog Apor Vilmos, a szegények plébánosa, Blanár László, a szegények orvosa és Erdődi Lajos, a nép ügyvédje emlékét, és bár mind a hárman a 20. század áldozataivá váltak, hiszen Báró Apor Vilmosmal egy szovjet katona golyója végzett, midőn védelmezni igyekezett a reá bízott nőket. Blanár László szíve meghasadt, amikor szembesült azzal, hogy az általa elképzelt emberarcú szocializmus a valóságban embertelen, míg Erdődi Lajos a Gulágon, az ÁVH, majd Kádár János börtöneiben elszenvedett kínzások következtében szerzett egészségkárosodásába halt bele. Ők tehát annak ellenére, hogy az államszocialista diktatúra igyekezett emléküket elhallgatni, mégis csak tovább éltek a gyulai emberek szívében, és a mai napig emlékszünk rájuk. Mert Tisztelt Hölgyeim és Uraim, a szociális érzékenység és a szolidaritás nem baloldali értékek, hanem a legnemesebb polgári erények egyike. A polgár szilárd értékrenddel bír, és aki szilárd értékrenddel bír, türelmes és toleráns azok iránt, akik más értékeket tisztelnek. A szociális érzékenység, a szolidaritás kéz a kézben jár a toleranciával és a türelemmel. Ezért is jegyezhetők fel a krónikások Gyula városában, abban a városban, ahol már 300 esztendeje élnek már együtt békében és gyümölcsöző barátságban magyarok, németek és románok és különböző vallási felekezetek. Nos így jegyezhetők ebben a városban a krónikások azt, hogy a 30-as és 40-es évek fordulóján, a zsidóüldözések idején Báró Apor Vilmos katolikus plébános, a református lelkész demonstratív módon korzóztak nagy egyetértésben vasárnaponként a zsidó hitközség vezetőjével, a tudós rabbival, Dr. Adler Ignáccal. Ezzel is mindenki számára nyilvánvalóvá téve a szolidaritást és azt, hogy együtt éreznek az üldözöttekkel.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ilyen előzmények kellettek ebben a városban ahhoz, hogy a szociális képzés, az egészségügyi képzés, amely ezekre a legnemesebb emberi tulajdonságokra alapozódik, túléljék a legnehezebb időköt is, és 2016-ban végre megcsillant sok nehézség után a fény az alagút végén. A Gál Ferenc Főiskola átvette a gyulai felsőfokú képzést. Az elmondottakból látszik, a gyulai felsőoktatás eddig

minden vihart és viszontagságot túlélhetett az alapítók jó döntése és a helyi közösség értékrendje okán.

2017 elején került végre olyan fenntartó kezébe, aki képes biztosítani az intézmény, így a gyulai felsőoktatás jövőjét. A Gyulai Felsőoktatás Napja ezért igazi ünnep számunkra, amelyen minden okunk megvan arra, hogy bizakodóan tekintsünk a gyulai felsőoktatás jövője elé, ahogy Einstein fogalmazott, „reménykedhetünk a holnapban”. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

DR. KOZMA GÁBOR, REKTOR, GFF

Mivel a felsőoktatás vitelében tanulságtételként is határozta meg számunkra mindazt az igyekezetet, amiről a mai nap is szól, ebben való helytállás tehát a feladatunk. Tisztelettel felkérem Dr. Rákóczi Attila főigazgató urat a Békés Megyei Kormányhivatal képviselőjében mondja el nekünk szóló üzenetét.

DR. RÁKÓCZI ATTILA, FŐIGAZGATÓ, BÉKÉS MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Főtisztelendő püspök Úr, Tisztelt Államtitkár Úr, Képviselő Úr, Polgármester Úr, Rektor Úr, Felsőoktatási Vezetők, Tisztelt Előadók és Tisztelt Jelenlévők!

Engedjék meg, hogy a Békés Megyei Kormányhivatal és Dr. Takács Árpád Kormány megbízott Úr nevében is nagy tisztelettel köszöntsem Önöket!

Köszönjük szépen, hogy a kormányhivatal is lehetőséget kapott arra, hogy a mai rendezvényen részt vehet és mi magunk is részesei lehetünk ennek az ünnepnek és ennek a konferenciának. Ha van jó példa egy város és egy felsőoktatási intézmény együttműködésére, én azt gondolom, hogy bátran kijelenthetjük, hogy a Gál Ferenc Főiskola és Gyula városa élen jár és mintapéldája lehet, hiszen egymás munkáját a tisztelet, illetve a kölcsönös megbecsülés jellemzi és ennek gyümölcse lehet a kiváló együttműködésen, az egymás munkájának való segítségén túl az ilyen típusú rendezvények, mint a mai konferencia. Ami egy igen érdekes témát, a szociális munkát és ezen belül én azt gondolom mindannyiunk számára legfőbb értéket, a gyermeket helyezi a középpontjába. A kormányhivatal, mint a gyermekvédelem, gyámügy, valamint a szociális ügyek hatósági jogkörének gyakorlója számára fontos, hogy a szociális tudományi kar hallgatói már oklevelük átvételekor magas szakmai tudás és gyakorlati tapasztalat birtokában legyenek. Egyebek mellett ennek támogatása érdekében kötöttünk együttműködési megállapodást a Gál Ferenc Főiskolával 2017 decemberében. A cselekvési tervnek megfelelően az elmúlt tanulmányi félévek során a járási hivatalok munkatársai gyámügyi és gyermekvédelmi, elméleti, illetve gyakorlatorientált oktatást biztosítottak a főiskola hallgatói számára. Továbbá tájékoztatókat szerveztünk a szociális munka és a gyermekvédelem területén bekövetkezett jogszabályi változásokról.

A társadalmi felzárkózás stratégiájának alappillére a gyermekek és a gyermekeket gondozó családok megsegítése. Alapvető tétel, hogy gyermekkorban van reális esély arra, hogy megállítsuk a szegényedés újratermelődését, ennek a folyamatát, valamint az ebből fakadó hátrányok halmozódását is. Ez a vállalás kizárólag széles körű összefogással, illetve oktatási intézmények, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, a civil szféra és természetesen az egyházak együtt gondolkodása és közös cselekvése útján valósítható meg leginkább. Ennek a közös munkának elengedhetetlen része a helyi felsőoktatás folyamatos működtetése és fejlesztése. Olyan szellemi műhelyek gondozása, amelyekkel a társadalmunk javára tudunk cselekedni.

Köszönhetően a Szeged-Csanádi Egyházmegye szerepvállalásának, a felsőoktatás jövője Gyula városában is biztosított, ami jó hír az egész térség számára. Ahogy a Gazdasági Kar diplomaosztóján is elmondtam, illetve véleményünket fejeztük ki, aki ma a Gál Ferenc Főiskola bármely karán, bármely szakán végez, azon túl, hogy diplomás lesz, egyben értelmiségivé is válik. A mai konferenciához mindenkinek eredményes konzultációt kívánok és Gyula városának, Magyarország egyik ékszerdobozának pedig még nagyon sokszor 25 évet kívánunk a felsőoktatás területén.

Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak!

**PROF. DR. VAJDA KÁROLY,
REKTOR, ORSZÁGOS RABBIKÉPZŐ-ZSIDÓ EGYETEM**

Államtitkár Úr, Püspök Úr! Rektor Úr! Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel köszöntöm a konferencia résztvevőit az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem nevében is és a fenntartónk, Magyar Zsidó Hitközségek nevében is. Nagyon nagy megtiszteltetés az számunkra, hogy egy vidéki főiskolai kar, tehát a vidéki felsőoktatásnak egy közössége, műhelye hívott meg minket a fővárosból. Egy olyan szellemi műhelynek a képviselője, akik sokkal nehezebb környezetben tartják magasra a magyar felsőoktatás fáklyáját, és engedjék meg, hogy a köszöntő beszédem ezen a pontján egy kicsit a köszönet szavaiba csapjanak át a mondataim. Köszönöm a Gél Ferenc Főiskolának azt a szolidaritást, amellyel két évvel ezelőtt megmentette ezt a vidéki campust a felsőoktatás számára. Azzal a fajta magától érthetőséggel, evidenciával tette ezt a főiskola, amilyen evidenciával szakad fel a szociális segítőkől az a sóhaj, amelyet az ember a nyomorúság láttán érez és ebben a felszakadó sóhajban ott van annak a Mindenhatónak a szeretete és annak a Mindenhatónak a lelke is, amely mindannyiunkat arra küld, arra sarkall, hogy ebben a szolgálatban vegyünk részt. Nem azért veszünk részt ebben a szolgálatban, mert a társadalmi presztízse a szociális munkának oly magas volna, hanem azért, mert látjuk a szükségét és látjuk azt a kihívást, amelyet embertársaink nyomorúsága jelent mindannyiunk számára és valóban valódi szolgálat zajlik az ország legkülönbözőbb pontján a mostani pillanatokban is azáltal a sok ezer munkatársunk által, aki szociális munkát végez. Azt kívánom a mai

konferencia minden egyes résztvevője számára, hogy ez a mérhetetlen nagy felelősség, amely ugyanolyan erős, mint a sóhaj és a segíteni akarás és amikor a nyomorúság láttán felszakad az emberi lélekben, ez erősödjék a mai konferencia eszmecseréje és gondolatcseréje révén. És alapozzon meg jövőbeli együttműködések és intézmények közötti hálózati munkákat, sokasítva annak a lehetőségét, hogy az a tudás és az a tenni akarás hasznosodni tud, hogy valóban az az isteni lélek, ami a sóhaj felháborodásában felerősödik és felágaskodik, az tetté és áldássá tudjon válni.

Köszönöm a figyelmüket.

DR. JOÓB MÁTÉ,

**EGYETEMI DOCENS, LELKÉSZ-TEOLÓGUS, SZUPERVIZOR,
EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM**

Jómagam is kívánok nagyon gyümölcsöző konferenciát!

Gyermekvédelemben dolgozó munkatársak nagyon sokszor érzik azt, hogy egyedül vannak, a munkájukban nehéz döntéseket kell hozni egyedül. Ahogy így beléptem ebbe a gyönyörűszép terembe és ide az első sorba leültem, úgy azt éreztem, hogy itt egészen biztosan senkinek nem kell egyedül éreznie magát. Azt kívánom, hogy sok találkozás legyen ezen a mai napon és az itteni találkozások örömét át tudják vinni azokba a pillanatokba, azokba a nehéz pillanatokba munkájuk során, amikor azt érezhetik, hogy nincsenek egyedül, hanem együtt vannak, együtt gondolkodunk és együtt töprengünk azon, hogy hogyan tudnánk ezt a munkát, ezt a szolgálatot jobban végezni.

Az első sorban ülőknek az az előnye, hogy picit jobban látják azt, ami a kivetítőn olvasható, nem biztos, hogy az utolsó sorban is látható az a gyönyörűszép bibliai igever, ami a ppt-n olvasható. Én hadd olvassam fel itt hangosan és ezzel az igével hadd kívánjak áldást erre a mai napra.

Dániel könyvéből való ez az igever.

„...akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnek örökkön-örökké, miként a csillagok.”

Áldott, szép tündöklést kívánunk mindannyiunknak ezen a mai napon!